

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Christiana Et Docta Divi Alchimi Aviti Viennensis
Archiepiscopi, & Claudij Marij Victoris Oratoris
Massilie[n]sis, poëmata, aliaq[ue] non poenitenda**

**Avitus, Alcimus Ecdicius
Marius Victor, Claudius**

Lvgdvni, 1536

Homilia de festi Rogationum institutione ad populum Viennensem habita

urn:nbn:de:hbz:466:1-12149

HOMILIA BEATI ALCHIMI
 mi Auiti, Viennensis Archiepiscopi, de
 prima festi Rogationum institu-
 tione, habita ad populum
 Viennensem.

CVRIT quidem tramite uitali non per Gallias modo sed pene per orbē totū Rogationis obseruatiæ flumen irriguum, & infectam uitij terra uberi fluxu annuæ satisfactiōnis expurgat. Peculiarior tamen nobis in hac ipsa institutione festiuitatis & gaudij causa est: quia quod huic modo ad utilitatem cunctorum defluit, ex nostro primitus fonte manauit. & forte nunc pertineat ad cuiuscunq; priuilegij ornatum, sumptæ primitus institutionis exordium. Ceterum quum ad huiusmodi utilitatem ineffabilis necessitas rigida Viennensium corda perdomuit, sentiens ecclesia nostra causam egritudinis suæ, non sibi quasi maxime præ omnibus, sed quasi soli ex omnibus existimans esse opus instituenda obseruatione præsentis, sollicitius captauit remediū quā primatū. Et quidē terrorū temporis illius causas multos nostrum adhuc recolere scio: siquidem incendia crebra, terremotus assidui, nocturni sonitus, cuidam totius urbis funeri prodigiosum quoddam munitabatur. Nam populosis hominum conuentibus domestica syluestrium ferarum species obuersabatur: Deus uiderit an ludificans oculis, an adducta portētis. Quidquid tamen ex ijs duobus foret perinde monstrosum intelligebatur: seu sic ueraciter immania bestiarū corda mansue fieri, seu tam horribiliter conspectibus territorum false uisionis phantasmata posse confingi.

Inter hæc, diuersa uulgi sententia, dispariumq; ordinum uariæ opiniones: alij quod sentiebant, dissimulādo quæ fletui nolebāt dare,
 casui

casui dabant. Alij spiritu salubriore abominabilia noua queq; congruis malorum proprietatis significationibus interpretabantur. Quis enim in crebris ignibus ignes sodomiticos nō timeret? Quis tremantibus elementis aut decidua culminum, aut disrupta terrarū imminere non crederet? Quis uidens certe uidere se putans, pavidos naturaliter ceruos per angusta portarum usq; ad fori lata penetrātes, non imminentē solitudinis sententiā formidaret? Quid multis stracta sunt hęc inter timores publicos & rumores priuatos usq; ad imminentē uigiliarum solennium noctē, qua celebrari festum dominicę resurrectionis annua consuetudo poscebat. siquidē hanc omnes laborum opem, malorum finem, metuentium securitatem, cōmunibus animis operiebātur. Affuit igitur nox illa uenerabilis quę ad spē publicę absolutionis uotiuū soelne patefecerat. Sed mox illic multo uehemētiore strepitu ictu flagelli grauius ferientis intonuit: utpote quę iā emensis gradibus superlatiuum nihil sequi aliud quā gladius intelligeretur. Aedes namq; publica quam præcelso ciuitatis Viennensiu uertici sublimitas in immensum fastigiata prætulerat, flammis terribilibus conflagrare crepusculo cœpit. Interpellatur itaq; nuncio discriminis iucunditas solennitatis: pleno timoribus populo ecclesia uacuatur. Omnes nāq; similem facultatibus uel domibus proprijs casum de quadam præminentis incendij arce metuebant. Perstitit tamē corā festiuis altaribus inuictus antistes sanctus Mamertus & calorē fidei suę accendens flumine lachrymarum permissam ignibus potestatem incendio abscedente compescuit. Igitur desperatione deposita reditur ad ecclesiam: & restincta flammillarū luce clarescit luminum pulchritudo. Nec sane ulterius trahitur arripiendo cōpunctionis medicamine mora prædecessor namq; meus & spiritualis mihi à baptismo pater sanctus Mamertus sacerdos, cui ante paucos annos pater carnis meę accepto sicut Deo uisum est sacerdotio in tempore successit, totas in ea quā supra diximus uigiliarum nocte sancto paschę concepit animo rogationes: atq; ibi cum Deo tacitus definiuit

quidquid

quidquid hodie psalmis ac precibus mūdus inclamat. Reuoluta ergo solēnitate paschali nō iā quid sed quādo aut quo modo fieri debeat secreta prius collatione tractatur. Putabatur à quibusdā Viennensis senatus, cuius tunc numerosis illustribus curia florebat, inuētis nō posse addici quū uix adquiesceret legitimis inclinari. Sed pius ac sollicitus pastor sapientiæ salibus largus, mansue faciendarum ouium prius orando animū quā perorando molliuit auditū. Pandit igitur dispositionē, iudicij ordinē exponit, & uiro tam religiosi, quā solertis ingenij parū fuit, si obedientibus propositū tantūmodo institutionis promeret, nisi inter initia etiā uinculū cōsuetudinis assignaret. Inspirante igitur cōpunctōrū cordibus Deo, auditur à cūctis, cōfirmatur, attollitur, eligitur tēpori triduū præsens, quod inter ascēnsionis sacræ cultum diemq; dominicū quasi quodā opportunitatis proprie limbo circūpositis solēnitatibus marginaretur. Explorāte autē episcopo feruorē inchoationis, & maxime uerente ne ob tardā populi sequacitatē paucioribus eductis obseruatio ipsa cōfessim in sui nouitate reuilesceret: ad basilicā quæ tunc mœnibus uicinior erat ciuitatis orationem primæ processionis indicit. Itur celebri alacritate, copiosa multitudine, & maxima cōpunctione, ut reuera populi lachrymis laboribusq; breuis atq; angusta processio uideretur. Vbi uero sanctus sacerdos de minorū effectū maiorū indicia collegit, sequenti die institutū est quo nūc primo id est crastino si dominus annuit, die laboraturi sumus. Sequuta sunt succiduo tēpore quædā ecclesiæ Gallicarū rē tā probabilis exēpli. Sic tamē quod hoc ipsum nō apud oēs iisdē diebus quibus penes nos institutū fuerat celebraretur. Nec porro magni intereat quod triduū eligeretur, dūmodo psalmorū officia lachrymarū functionibus cernuis persoluerētur. Tamē cū dilectione rogationū etiā sacerdotū crescēte cōcordia, ad unum tēpus id est ad præsentes dies uniuersalis obseruatiæ cura cōcessit. Porro autem eo attinuit ista præfari, ut seu recolentibus hæc seu ignorantibus forte retulimus, omnes tamen attendant quod ecclesia quæ nusit alijs for-

mam institutionis multipliciter debitor est ostendenda alacritatis:
 & prima debet esse compunctionis officio quæ in re tam necessaria
 omnibus facta est mater exemplo. Vnde nunc imminere si Deus an-
 nuit rogationum nostrarum operosissimam festiuitatem non quasi
 nescientibus indicimus, sed quasi expectantibus cõmendamus. Quia
 licet non absq; labore constet seruanda professionis ipsius consuetu-
 do, delectat tamen asperitas medicaminis, in quo frequenter inueniri
 probata est spes salutis. si dixerimus inquã sicut ait apostolus quia
 peccatum non habemus nos ipsos seducimus. Et si confiteri debemus
 assidue nos peccare, opus est confitendi officio humilitate pœnitendi.
 præsertim quum plebis adunatæ compunctio sic ad incitamentum
 boni operis possit aptari, ut rebelles conuenientius erubescant si cun-
 ctæ multitudini proprie mentis solitudine contradicentes peccata
 sua uel uitia cum populo flente non defleant. Necessaria est igitur bo-
 ni operis cõspiratio. Sumit alter ex altero aut de humilitate exẽplũ,
 aut in confessione solatiũ. periculosius agitur singulare certamen, in
 quo uires altrinsecus experiri posse paucorũ est. At uero quũ cõtra
 hostẽ cõmunẽ multitudinis pugnat assensus trahit etiã timidũ militẽ
 uirtus aliena. Robustis bellatibus infirmitas delitescit, & quodã uni-
 tatis suffragio laus fit inualidis in exercitu fortium cõputari. Deniq;
 quũ uictoria cõtigerit, omnibus acquiritur: & quũ paucorũ dextra
 pugnauerit omnium gloria triũphauit. Hoc dico de infirmitate cõmu-
 ni, quæ si se rogantibus nõ subtrahat, etiã quũ ipsa per se minus fece-
 rit nõ tamẽ ad integrũ fructu carebit. In illa gloriosa & admodum
 singulari historia Niniuitarũ cõtra exertũ cõmotæ diuinitatis gladiũ
 iuncta seniorũ uiribus etiã infantilis ætas pugnare cõpulsæ est. Hu-
 mani quoq; mercedẽ & gratiã ieiunij pecorũ fames adauxit. Quin
 & ipsa irrationabilis creatura quæ offensam timere nõ potuit, quo-
 dã modo ueniã postulauit: & quia homines in morẽ animalium uiuen-
 do peccauerãt, rursus animalia sua quasi homines ieiunare cõgebãt.
 Propter hãc ergo discretionẽ in euãgelio dominus ait: Petite & ac-
 cipietis, querite & inuenietis, pulsate & aperietur uobis. Petere

enim docti est, quæ erere religiosi: Petit sciens, quærit nesciēs. Quū pe-
tis uis accipere quod intelligis: quum quæris adhuc conaris inuenire
quod petas. Ideo qui iā superiores sunt, orādo petāt: qui infimi, labo-
rādo quærat. Porro aut pulsare cōmune est. Nullus quippe obstru-
ctū aditū uocibus pulsat: istud ad manus pertinet, & corporis actus
est. Petat ergo scientia: quærat amor: pulset operatio: maxime in ob-
seruatione præsentī. Festiuitas siquidē est, cuius iocunditas tota est se-
ria grauitas: cuius epulæ lachryme, cuius pastus esuries est, cuius præ-
cipiū ex necessitate, per seuerantia in dilectione, actus in requie, re-
quies in labore. Mecū enim tota ista obseruātia cōfessio penitēdi pro
culpa sit & rogādi p uenia. Etiā uero euāgelica lectio utilitatē sup-
plicationis exposuit: dū in nauī dominū dormientē chorus discipulo-
rū sub tēpestatis strepitu trepidus suscitaret. Neq; porro aliud fuit
in tanto repugnantīū sibi inuicē fluctuū uentorūq; conflictu sopitū
p fundius dñm nostrū interrita quiete iacuisse, nisi ut ad eū inter di-
scrimina quæ patimur timoris nostri causa cōfugeret. Assiduo nos
tēpestas ista fatigat: impulso terribili cōtra nos tonitruū seculi clamat:
scitillātibus ad pūctū radijs mūdana cōmotio nō illuminat sed coru-
scat. Ecclesia est nauis quæ nos p uarios casus uelut iter marinos gurgi-
tes ducit, dū res qdē nostras obtrectationū & blasphemiarū stridor
quasi laxata laterū cōpage reuerberat, sed puppim ueritatis solidi-
tate cōstruētā penetrare nō potest quod fatigat. Et quia pmissit dñs
noster ecclesie: Ecce ego uobiscū sum omnibus diebus usq; ad cōsum-
mationē seculi. in nauī quidē est in qua sumus: sed metuere iā non po-
test quod timemus. Post resurrectionē enim ascensionēq; suā totus in-
ter pericula nostra requiescit. Aliena magis formidini opusest, ut qui
securus iacebat euigilet. Clametur ergo uocibus supplicationis: &
si ingrauāte periculo nec dum audit, pulsetur manibus largitatis: &
dicatur ei. Exurge qre obdormis dñe oblitus inopiæ & tribulatiōis
nostre? Dicturus est qdē experge factus. Quur timidi estis modice fi-
dei? Reddat salutē. & increpet infirmitatē. & si parua fides est quia
timemus seculum, tamen est aliquātula fides si recurramus ad dñm.

Non autē timeretur corā ipso si ipse timeretur: sed maxima cōscientia reſti, maxima cauſa trepidandi eſt in noſtra precipue uita, cui criminū cōtinuatio fit diſcriminū multitudo. Quo circa ſi nō diximus Chriſto uigila nobiſcum: ſaltem dicamus euigila propter nos. Nō rogauiſmus ne diſcederet, obtineamus ut redeat: nec deſerat curſum nauigationis infirmæ, donec uento & mari ſilentium iubeat, & furorē inſanientis ſeculi celerrimo fine cōpeſcat: & fiat in retributione iudicij trāquillitas magna, quia in hoc mūdo eſſe nō poſteſt. Quia ſi de mundo eſſetis mundus quod ſuum erat diligeret. Sed deuiſto mundo perueniatur ad ſupernam quietem: ubi quoniam poſſibilitas pereundi aberit, nec periculi cauſa naſcetur. Vbi ſemper nobiſcum dominus, ſemper cum illo ſi dederit nos erimus: & qui hic aliquoties negligentiſus dormit, illic perpetuo fruentiſus ſine fine uigilabit.

PIVS EPISCOVVS FRATRI
IVSTO EPISCOPO

Salutem.

ANtequā Romā exiſſes, ſoror noſtra Euprepia ſicut bene recordariſus, titulū domus ſuæ pauperiſus aſſignauit: ubi nunc cū pauperiſus noſtriſus cōmorātes miſſas agimus. De te autē ſup̄bicate poſtquā ad ſenatoriā urbē Viennēſem perrexiſti quid factū ſit noſſe cupimus, & ut ſementē euāgelij iā ſparſeris audire multū deſideramus. Præſbyteri illi qui ab apoſtoliſus educati uſq; ad nos peruenerūt, cū quibiſus ſimul uerbū fidei partiti ſumus, à domino uocati in cubilibus æterniſus clauſi tenētur. Sanctuſus Timotheuſus & Marcuſus per bonū certamē tranſierūt. Vide frater ut illoſus imiteriſus ſequēdo, neq; uinculiſus mūdi illigeriſus. Feſtina palmā perſeuerabilē cū ſanctiſus apoſtoliſus tenere, quā per multas paſſioneſus Pauluſus ſuſcepit & Petruſus: cui crux charitatē Chriſti tollere nō potuit. Salutāt te Sother & Eleutheriuſus digni præſbyteri. Saluta fratres qui tecū uiuunt in domino. Gherintuſus primarcheſus ſathane multoſus auertit à fide: gratia Chriſti habitet in corde tuo.

Piuſus